

Nr 253

Av fru **Gunne m. fl.**, *angående studiefinansieringen för sjukgymnastelever.*

(Lika lydande med motion nr 204 i Första kammaren)

Utbildningen av sjukgymnaster sker för närvarande dels vid sjukgymnastinstitutet i Stockholm, vilket sorterar under karolinska institutet, och dels vid sydsvenska sjukgymnastinstitutet, vilket sorterar under Lunds universitet. En utvidgning av utbildningen genom inrättande av ytterligare sjukgymnastinstitut utredes för närvarande av professor O. T. Sjöstrand enligt direktiv utfärdade av Kungl. Maj:t den 17 maj 1961.

Intagningsbestämmelserna för de två sjukgymnastinstituterna återfinnes i SFS 231:1960 och i kanslerns för rikets universitet föreskrifter av den 19 maj 1961 angående meritvärderingen.

Redan vid nuvarande omfattning av utbildningen inställer sig frågan huruvida icke en central elevintagning för sjukgymnastinstituterna bör genomföras. Ehuru intagningsbestämmelserna är desamma för båda instituten, måste värderingen av de sökandes meriter påverkas av antalet ansökningar och därmed naturligen underkastas vissa variationer. Eleverna kan visserligen av bostadsskäl föredra intagning vid visst institut, och viss hänsyn härtill kan säkerligen tagas även vid en central elevintagning. Avgörande för den ordning i vilken eleverna antas bör dock i första hand vara betyg och övriga meriter. Därrest ytterligare utbildningsanstalter för sjukgymnaster inrättas kommer en central elevintagning sannolikt att te sig än mera angelägen med hänsyn till nödvändigheten att upprätthålla en enhetlig grund för intagningen. Vi föreslår att den av professor O. T. Sjöstrand bedrivna utredningen får sig tillagd uppgiften att närmare utreda detta spörsmål. För den händelse utredningens arbete slutföres, innan riksdagen tagit ställning till frågan om elevintagningen, föreslår vi alternativt att den prövas i anslutning till departementets fortsatta behandling av utredningsmaterialet.

Eleverna vid sjukgymnastinstituterna har icke rätt att söka naturastipendier, räntefria studielån och garantilån. Den statliga stipendieringen omfattar »samtliga akademiska läroanstalter under åttonde och nionde huvudtitlarna samt vissa anstalter för högre konstnärlig utbildning», såsom förhållandet uttryckts i årets statsverksproposition. Bland de i berörda för-

fattningar upptagna akademiska läroanstalterna återfinns emellertid sådana som icke fordrar studentexamen för inträde. Studentexamen såsom formell inträdesfordran kan därför icke i och för sig uppställas som krav för att en utbildningsanstalt skall betecknas som akademisk i föreliggande sammanhang. Beträffande sjukgymnastutbildningen kan framhållas, att den skärpta konkurrensen om platserna vid instituten medfört att studentexamen i praktiken kommit att utgöra fordran för inträde.

Det ligger av flera skäl nära till hands att göra en jämförelse mellan sjukgymnasternas studievillkor och gymnastiklärarnas. De senare utbildas vid läroanstalt, vars elever har rätt till naturastipendier, räntefria studielån m. m. För tillträde till denna utbildning fordras lägst normalskolekompetens eller 9a eller 9g med studentbetyg i biologi med hälsolära och ett främmande språk. Utbildningen är för båda kategorierna tvåårig. Gymnastiklärarna undergår examen i följande teoretiska ämnen: anatomi, fysiologi, gymnastikens teori, lekens och idrottens teori, psykologi och pedagogik samt hälsolära, under det att sjukgymnasterna examineras i följande ämnen: anatomi, fysiologi, allmän patologi, hygien, sjukdomslära, psykologi med psykiatri, rörelseterapiens teori med praktik, termohydroelektroterapi samt rehabilitering. Någon jämförelse beträffande verksamhetens betydelse och ansvar mellan uppgiften att undervisa i gymnastik med lek och idrott och uppgiften att behandla och instruera sjuka människor skall här icke göras. En sådan värdering av insatserna är enligt vår mening omöjlig. Den kan icke läggas till grund för någon som helst gradering av utbildningens värde.

Beträffande sjukgymnasternas verksamhet förtjänar följande synpunkter uppmärksamhet.

Utvecklingen har medfört att sjukgymnasternas ställning och arbete steg för steg förändrats mot större ansvar och mera krävande arbetsuppgifter. Den uppmärksamhet och vård, som numera ägnas handikappade av olika slag, mentalsjuka, polioskadade, barn med cerebral pares m. fl. och den betydelsefulla roll som en kvalificerad sjukgymnastisk behandling därvid spelar, har gett sjukgymnasterna ökade uppgifter. De avgör själva behandlingarnas dosering och stegring, vilket förutsätter betydande kunskap och erfarenhet. Inom den förebyggande vården väntar stora arbetsuppgifter på blivande sjukgymnaster, som får räkna med att i stor utsträckning självständigt organisera den sjukgymnastiska verksamheten inom denna vårdgren.

Ehuru det icke får betraktas som avgörande för en bedömning av sjukgymnastinstitutens ställning inom vårt utbildningsväsende, bör dock i sammanhanget erinras om att utbildningen står under tillsyn av kanslern för rikets universitet. Det kan också anmärkas att institutens elevkårer tillhör Sveriges förenade studentkårer.

Vi föreslår att eleverna vid sjukgymnastinstitutet beredes rätt att ansöka om naturastipendier, räntefria lån och garantilån.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

1) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an- hålla om utredning angående central elevintagning vid sjukgymnastinstituten;

2) att riksdagen måtte besluta att sjukgymnasteleverna skall medges rätt att ansöka om naturastipendier, ränte- fria studielån och garantilån;

3) att riksdagen vid behandling av årets statsverksprop- osition måtte besluta om sådan uppräknig av anslagen till naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läro- anstalter och statens lånefond för universitetsstudier som föranledes av bifall till yrkandet under 2) samt om den minskning av anslagen till studiebidrag och stipendier samt allmänna studielånefonden som beräknas uppkomma däri- genom.

Stockholm den 25 januari 1962

Stina Gunne

Johannes Antonsson

Nancy Eriksson

Ebbe Rydén